

WOLSZTYN

gmina

WOLSZTYN

Atrakcyjne krajobrazowo i kulturowo, czyste, ukwiecone miasto, życzliwi mieszkańcy, efektywni przedsiębiorcy... Wolsztyn ma czym przyciągnąć zarówno inwestorów, jak i turystów.

W regionie działają małe i średnie przedsiębiorstwa – są wśród nich zakłady budowlane, meblarskie, samochodowe i instalacyjne, a także producenci okien, drzwi i bram garażowych.

Turystów przyciąga przede wszystkim unikatowa w Europie parowozownia - nadal czynna i obsługująca przejazdy pociągami turystycznymi. Parowozownia, przekształcona w instytucję kultury samorządu wielkopolskiego, za priorytet wyznaczyła sobie przywrócenie parowozów do ruchu liniowego, na trasach do Poznania, Leszna, a może i Krotoszyna. W mieście są także muzea: noblisty Roberta Kocha oraz rzeźbiarza Marcina Rožka, a w jego pobliżu - pocysterski zespół klasztorny w Obrze.

Dwa jeziora, nad którymi leży Wolsztyn umożliwiają jego mieszkańcom i przyjeżdżającym tu gościom możliwość aktywnego wypoczynku. Dodatkowo mogą oni korzystać z ciągle udoskonalanej infrastruktury sportowo-rekrecyjnej: pływalni miejskiej, skateparku, urządzeń fitness na świeżym powietrzu.

Zapraszamy do gminy Wolsztyn – warto ją odkryć!

30 000 mieszkańców
gmina Wolsztyn

13 000 mieszkańców
miasto Wolsztyn

249,64 km²
powierzchnia gminy Wolsztyn

użytki rolne

lasy

Odległość do innych miast:

LESZNO 0.50h → 60km

POZNAŃ 1.20h → 70km

ZIELONA GÓRA 0.50h → 60km

POŁOŻENIE

Miasto i gmina Wolsztyn leżą w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, granicząc od zachodu z województwem lubuskim. Usytuowana na pograniczu Pojezierzy Poznańskiego i Lubuskiego, dzięki polodowcowemu ukształtowaniu terenu, licznym lasom i jeziorom oraz zabytkom i infrastrukturze rekreacyjnej jest regionem bardzo atrakcyjnym turystycznie.

W obecnych granicach gmina istnieje od 1999 roku i wraz z dwoma sąsiednimi gminami – Siedlcem i Przemęt – wchodzi w skład powiatu wolsztyńskiego. Zamieszkuje ją około 30 tysięcy osób, w tym w samym mieście – ponad 13 tysięcy. Jej powierzchnia wynosi 249,64 km², z czego 51 % stanowią użytki rolne, a 37% - lasy.

Najważniejszym ośrodkiem jest Wolsztyn, siedziba zarówno władz gminy, jak i powiatu. Miasto leży 70 km od Poznania i 60 km od Zielonej Góry. Główną arterią komunikacyjną jest droga krajowa nr 32 łącząca Poznań z Zieloną Górą. Niespełna 25 km od Wolsztyna przebiega autostrada A2 znacznie ułatwiająca przemieszczanie się zarówno w stronę Niemiec i Europy, jak i w głąb Polski.

Choć najstarsze znane przedstawienie herbu Wolsztyna pochodzi z wieku XVI, to prawdopodobnie jest ono niezmiennie od powstania miasta i przedstawia Matkę Boską z Dzieciątkiem. Nasuwa to przypuszczenie, że założyciele miasta mieli bliskie związki z cystersami, którzy od XIII wieku osiedlali się na wolsztyńskiej ziemi, a wśród których kult maryjny był bardzo popularny. Herb, nieco modyfikowany przez wieki, zachował się w swym głównym założeniu ten sam.

DZIEJE MIASTA

Ślady obozowisk i luźne znaleziska w okolicach obecnych miejscowości Obrza, Karpicko i Kębłowo świadczą o tym, że tereny gminy Wolsztyn były już zamieszkiwane w okresie neolitu (około 5500-1900 p.n.e). W połowie II tysiąclecia przed naszą erą na terenach tych pojawiła się ludność kultury łużyckiej, a liczne ślady jej osadnictwa odkrywają archeolodzy. We wczesnym średniowieczu, w VII-VIII wieku, w okolicach dzisiejszego Gościeszyna, Chorzemina i Kębłowa powstawały osady obronne otoczone wałami ziemnymi.

Pierwsze zapisy nazw miejscowości pojawiły się w dokumentach w średniowieczu. Najstarszy, z roku 1155 dotyczy miejscowości Niałek. Kolejne są już młodsze – w 1231 roku pojawia się w nich Obrza, w 1285 roku – Komorowo, a w 1288 – Kębłowo. Początki Wolsztyna nie są dokładnie znane. Niektórzy historycy umiejscawiają je w wieku XIII utożsamiając z osadą Komorowo, inni to datowanie przesuwają na wiek XIV uważając, iż miasto powstało około 1380 roku, między osadami Niałek i Komorowo, a jego założycielem był Perygryn Komorowski, dziedzic wsi Komorowo. Lokowano je na prawie magdeburskim i dwukrotnie w historii przywileje miejskie odnawiano. Po raz pierwszy zrobił to Andrzej Sepieński, właściciel Wolsztyna, przystępując do odbudowy miasta po pożarze w 1469 roku. Po raz drugi – w 1518 roku, również po pożarze, gdy spłonął ratusz z dokumentami, w roku 1519 potwierdzenie wcześniej nadanych praw miejskich otrzymali od króla Zygmunta Starego bracia Andrzej i Jan Łłowieccy, właściciele Wolsztyna.

Na początku swych dziejów miasto prawdopodobnie nazywało się Olsten, bowiem taka nazwa występuje we wzmiance z 1424 roku wymieniającej nie tylko po raz pierwszy wójta miasta, ale także mieszczan i tutejszy kościół.

Z całą pewnością nazwa miasta jest pochodzenia niemieckiego, choć początkowo używane były jej różne wersje. Dopiero od II połowy XV wieku ustabilizowała się i zapisywana była najczęściej jako Wolstin, Volstyn lub Wollstein. Prawdopodobnie pochodzi od dwóch niemieckich słów (die Wolle – wełna oraz der Stein – kamień), co ma swoje historyczne i... gospodarcze uzasadnienie. W średniowieczu, w Wolsztynie odbywały się bowiem targi wełną, a jednostką miary był właśnie tzw. kamień wełny – Wollstein – odpowiadający około 14 kilogramom.

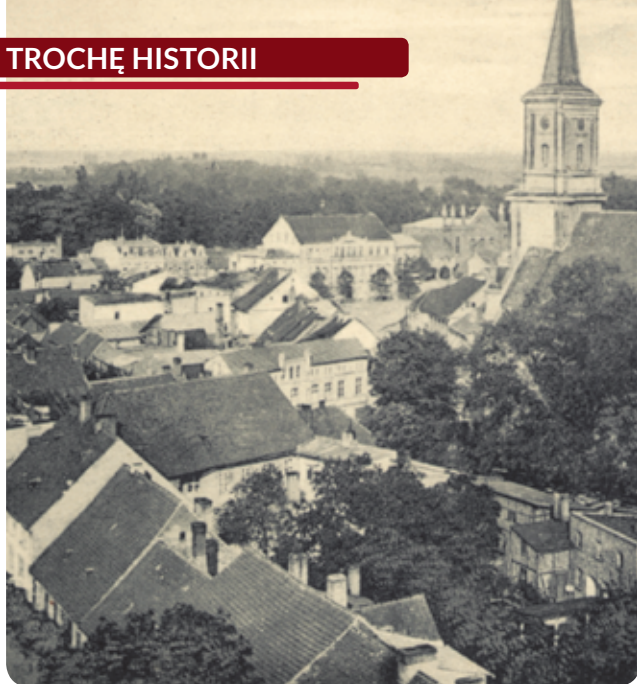
Nowe miasto było ośrodkiem rzemieślniczym i handlowym dla mieszkańców najbliższych okolic. Położenie na głównym szlaku wiodącym z Poznania na Dolny Śląsk i Łużyce oraz handel wełną i sukienictwo wytyczało jego szybki rozwój. Początkowo odbywały się tu jedynie trzy jarmarki i cotygodniowy targ. W XVI i XVII wieku jarmarków było już jedenaście, z których najważniejsze znaczenie miały wciąż jarmarki na wełnę.

W wyniku wojen religijnych i wojny 30-letniej, w XVII wieku do Wolsztyna zaczęli licznie przybywać protestanci z przygranicznego Śląska. Ich protektorką była ówczesna dziedziczka Wolsztyna, Anna Miękicka, która w 1642 roku ufundowała im drewnianą świątynię. Dużą falą innowiercy napłynęli po roku 1656, gdy ówczesny właściciel Wolsztyna, Piotr Powodowski, zapewnił im wolność wyznania.

Wolsztyn, przez kilka stuleci był miastem prywatnym. Od 1443 roku do końca wieku XV należał do Sepieńskich, po których przeszedł w ręce Łłowieckich. W 1507 roku podzielono go między dwie linie tej rodziny. Od 1575 roku część Wolsztyna posiadali Powodowscy, a druga, od 1637 roku – Miękicy. Ostatecznie jednak Powodowscy doprowadzili do ponownego połączenia własności i posiadali miasto do 1671 roku. W latach 1671-75 Wolsztyn był własnością Gorajskich, a po nich, do roku 1728 – Niegolewskich. Po Niegolewskich, aż do roku 1890 należał do Gajewskich, a następnie, do wybuchu II wojny światowej – do Mycielskich. Warto jednak dodać, że miastem prywatnym Wolsztyn był do roku 1834, kiedy to w wyniku pruskich reform właściciele miast stracili (za odszkodowaniem) prawo do dochodów z miast, choć pozostawał im formalny tytuł dziedziców.

Swoisty rytm w dziejach Wolsztyna wyznaczały w wiekach XVII i XVIII pożary i zarazy, po których miasto to podupadało, to podnosiło się ze zniszczeń. Pożar poważnie zniszczył miasto w 1634 roku, a w roku 1656 wojska przechodzące przez Wolsztyn w czasie wojny polsko-szwedzkiej przyniosły zarazę. W roku 1691 kolejny pożar strawił część miasta, ale tym razem jego przyczyn dopatrywano się w ...czarach. Posądzone o nie dwie kobiety spalono na stosie, a ich los spotkał

jeszcze pięć kobiet w roku 1700. Kolejna klęska nadeszła w latach 1709-1710, kiedy do Wolsztyna dotarła, przechodząca przez Europę, wielka fala morowego powietrza. Na dzumę zmarło w nim wtedy 1400 osób. A w 1728 roku wybuchł kolejny duży pożar, który obrócił w ruinę sporą część miasta.

W 1793 roku, w wyniku II rozbioru Polski, miasto wraz z okolicami dostało się pod panowanie pruskie; w 1807 znalazło się w Księstwie Warszawskim, a następnie na mocy postanowień kongresu wiedeńskiego w 1815 roku weszło w skład Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Administracyjnie, od 1793 roku aż do roku 1919, Wolsztyn leżał w powiecie babimojskim.

Na postawie tzw. Indagandy Pruskiej czyli ankiety dotyczącej miast, a przeprowadzanej przez władze pruskie w 1793 roku wiemy, że Wolsztyn, będący własnością hrabiny Gajewskiej, liczył wtedy 1416 mieszkańców, w zdecydowanej większości Polaków. W mieście stały 193 domy, w tym jeden murowany, ulice były brukowane. Znajdowały się tu także ratusz, kościoły – katolicki i luterański, kaplica przy dworze dziedziców, szkoła, browar, zajazd, łaźnia oraz 11 wiatraków. Głównym zajęciem mieszkańców było rzemiosło – działało tu 60 szewców, 20 krawców, 16 sukienników, 12 płócienników, 13 kuśnierzy, 9 piekarzy, 6 rzeźników, a ponadto 30 kupców handlujących sukniem i mąką. W ciągu roku odbywało się 11 jarmarków, a w każdy piątek - targi.

Wiek XIX zaczął się dla Wolsztyna tragicznie – 19 września 1810 roku wybuchł największy w historii miasta pożar. W ciągu kilku godzin spłonęły ratusz, kościół ewangelicki, synagoga, wieża kościoła katolickiego,

browar i aż 164 spośród 225 domów. Odbudowa miasta trwała trzy dekady. Prowadzono ją na podstawie planu zabudowy sporządzonego przez architekta Scholza w 1811 roku. To najstarszy, zachowany dokument przedstawiający rozplanowanie Wolsztyna. Z tego okresu pochodzi obecna zabudowa starego miasta oraz ratusz i kościół ewangelicki (obecnie katolicki, pw. Wniebowstąpienia Pańskiego).

Mimo tak tragicznego początku nowego wieku, XIX stulecie przyniosło miastu rozwój. Choć formalnie leżało ono w powiecie babimojskim, to jednak w Wolsztynie znajdowały się najważniejsze urzędy – siedziba landrata czyli starosty, sądu miejskiego i ziemskiego, placówki administracyjne i oświatowe. W II połowie XIX wieku zaczęły w nim powstawać większe zakłady przemysłowe (m.in. wytwórnia win, tartaki, fabryka cygar, fabryki maszyn i urządzeń rolniczych), a w 1886 roku miasto połączono pierwszą linią kolejową ze Zbąszynkiem (przedłużoną w 1895 roku do Leszna); w 1905 roku – kolejnymi: do Sulechowa oraz przez Grodzisk Wielkopolski do Poznania.

Wolsztyn powrócił do Polski w 1919 roku, na mocy traktatu wersalskiego. Jego wolność wcześniej jednak wywalczyli powstańcy wielkopolscy, którzy 5 stycznia 1919 roku brawurowym atakiem zdobyli miasto. W czasie dalszych działań wyzwoleniczych Wolsztyn stał się miejscem koncentracji powstańców przed walkami o Kargowę i Babimost. Dziś o tamtych wydarzeniach przypomina m.in. pomnik Powstańca Wielkopolskiego, dłuta Agnieszki Lisiak-Skórki, odsłonięty na rynku, przed ratuszem, 16 lutego 2014 roku, w 95. rocznicę podpisania rozejmu w Trewirze, który formalnie zakończył powstanie.

W wolsztyńskiej karcie powstania wielkopolskiego w sposób szczególnie zapisały się dwie postaci – porucznicy: Stanisław Siuda z Błotnicy oraz Kazimierz Zenktele, przybyły z Poznania dowódca oddziałów powstańczych na froncie zachodnim. Śmiały plan wyzwolenia Wolsztyna i Rostarzewa wysunął Siuda podczas spotkania z Zenktelesem w wyzwolonym już Grodzisku Wielkopolskim. Zapadła decyzja ataku na Wolsztyn - w nocy z 4 na 5 stycznia 1919 roku.

Oddziały powstańcze, wyruszające z Rakoniewic, miały zaatakować Wolsztyn równocześnie z trzech stron. Pierwszy oddział - od strony południowej (omijając Rostarzewo), drugi - od strony zachodniej, wzdłuż Jeziora Berzyńskiego, odcinając ewentualny odwrót nieprzyjaciela. Trzeci – po zdobyciu Rostarzewa miał ruszyć na Wolsztyn od strony wschodniej. Do miasta powstańcy wkroczyli wczesnym rankiem, 5 stycznia, od strony ulicy Lipowej.

Po walkach, dzięki którym powstańcy zajęli znaczną część miasta (z rynkiem i fragmentem obecnej ulicy 5 Stycznia aż do kościoła ewangelickiego), Niemcy zaproponowali pertraktacje. W ich wyniku zawarto ugodę, na mocy której Wolsztyn opuścić miały zarówno wojska powstańcze, jak i niemieckie, a nadto jeden z punktów przewidywał, iż cały powiat babimojski nie będzie obsadzany ani przez oddziały polskie, ani przez niemieckie. Gdy warunki te, na rynku, w obecności około

tysiąca powstańców, ogłosił uczestniczący w rozmowach Kazimierz Zenkteler, doszło do awantury. Powstańcy nie zamierali ich respektować i spontanicznie ruszyli do ataku na zachodnią część miasta. Walki rozgorzały na nowo. Niemcy, których oddział Grenzschtzu wkroczył do Wolsztyna 1 stycznia, użyli armat oraz karabinów maszynowych. Dopiero atak powstańców od strony Jeziora Berzyńskiego, za torami kolejowymi oraz nadciągające kolejne oddziały powstańcze załamały obronę niemiecką. Niemcy wycofali się w popłochu do Sulechowa. A od 8 stycznia 1919 roku przystąpiono w Wolsztynie do przejmowania administracji.

W 1920 roku Wolsztyn stał się stolicą nowo utworzonego powiatu wolsztyńskiego o powierzchni 814 km². Nadgraniczny powiat nie miał jednak zbyt wielu szans na rozwój. Miasto, które jeszcze przed I wojną światową, obok Polaków, w dużej mierze zamieszkiwali także Niemcy i Żydzi, w okresie międzywojennym stało się miastem w 90 % zamieszkanym przez ludność polską. W 1938 roku liczyło 4880 mieszkańców.

Po wybuchu II wojny światowej, Niemcy do Wolsztyna wkroczyli 6 września 1939 roku. Nastąpił czas okupacji, którą zakończyło dopiero wyzwolenie Wolsztyna przez Armię Czerwoną 26 stycznia 1945 roku. Okupacyjne lata zapisały się tragicznymi wydarzeniami – prześladowaniami ludności polskiej, aresztowaniami, masowymi egzekucjami, wywożeniem do obozów koncentracyjnych i na przymusowe roboty. Na terenie dawnego folwarku Komorowo hitlerowcy utworzyli obóz jeniecki – Stalag XXI C Wollstein. Początkowo przebywali w nim Polacy, później jeńcy angielscy i francuscy, a od 1941 roku także radzieccy.

Dziś pamięć czterech tysięcy jeńców, którzy stracili tu życie upamiętnia kamień z tablicą odsłoniętą w 1971 roku.

Po II wojnie światowej Wolsztyn ponownie stał się siedzibą powiatu, w granicach województwa poznańskiego. W 1948 roku liczył niemal 5000 mieszkańców. W wyniku reformy administracyjnej w 1975 roku, gdy zlikwidowano powiaty, a na ich miejsce utworzono gminy, dotychczasowy powiat wolsztyński podzielono między województwa: poznańskie, leszczyńskie i zielonogórskie. Miasto i gmina Wolsztyn znalazły się na kolejne lata w województwie zielonogórskim. Dopiero w wyniku kolejnej reformy administracyjnej z 1 stycznia 1999 roku powrócił powiat wolsztyński. Wchodzi on w skład województwa wielkopolskiego i obejmuje gminę miejsko-wiejską Wolsztyn oraz gminy Siedlec i Przemęt. Ma powierzchnię 680 km², a zamieszkuje go 56 tysięcy mieszkańców.

Dziś Wolsztyn liczy ponad 13 tysięcy mieszkańców i jest miastem o charakterze przemysłowo-usługowym, z dobrze rozwiniętym przemysłem meblarskim, spożywczym i metalowym. Jest także ważnym ośrodkiem oświatowym, kulturalnym oraz turystycznym.

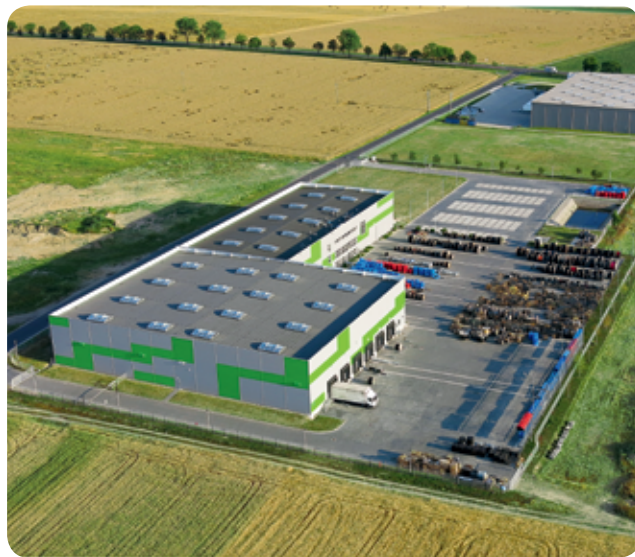
PRZEMYSŁ, ROLNICTWO I BUDOWNICTWO

Wolsztyn ma dobrą infrastrukturę techniczną, mogącą być bazą dla potencjalnych inwestorów. Dobrze rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej z oczyszczalnią ścieków, sieci wodociągowa, gazowa i elektryczna pozwalają na zaproponowanie uzbrojonych terenów pod kolejne inwestycje.

Dzięki infrastrukturze i korzystnemu klimatowi dla inwestorów powstało już wielu obiektów (w tym usługowych) usytuowanych w kilku obszarach przemysłowych. Przykładem terenów zagospodarowanych zgodnie z zasadami poprawnego kształtowania środowiska są Komorowo i Powodowo, w pobliżu Wolsztyna. Kolejne tereny pod budowę przemysłowo-usługową są przygotowywane m.in. w Berzynie.

Gmina Wolsztyn jest ośrodkiem przemysłowo – usługowo - kulturalnym. Podstawą lokalnej gospodarki są małe i średnie przedsiębiorstwa produkcyjne oraz handlowo – usługowe. Dopytyw fachowców do nich zapewnia duża liczba absolwentów kończących wyższe uczelnie techniczne i ekonomiczne, a także absolwentów tutejszych szkół zawodowych.

Dzięki umiejętnemu wykorzystaniu posiadanych warunków geograficznych, społecznych i infrastrukturalnych oraz połączeniu ich z tworzeniem szans rozwoju dla istniejących i nowych przedsiębiorstw, możliwa jest dobra koniunktura gospodarcza gminy. Jednym

z zaś atutów naszej gminy jest jej położenie przy drodze krajowej Zielona Góra – Poznań oraz łatwy dojazd do zachodniej granicy Polski.

Warunki naturalne gminy Wolsztyn sprzyjają rozwojowi rolnictwa i osiągnięciu stosunkowo wysokich plonów. Szczególne znaczenie mają uprawy rzepaku, warzyw (w tym zwłaszcza szparagów i cebuli), grzybów, a także hodowla trzody chlewnej i drobiu.

TURYSTYKA I REKREACJA

Usytuowana na pograniczu Pojezierzy Poznańskiego i Lubuskiego gmina Wolsztyn, dzięki polodowcowemu ukształtowaniu terenu, licznym lasom i jeziorom oraz zabytkom i infrastrukturze rekreacyjnej jest regionem bardzo atrakcyjnym turystycznie.

Miłośnicy historii znajdą tu zabytkowe świątynie (w Wolsztynie i Obrze), otoczone parkami pałace (w Wolsztynie, Chorzeminie, Gościeszynie, Wroniawach), skansen z zabudowaniami dawnej wsi wielkopolskiej (w Wolsztynie), znakomite muzea poświęcone znanym postaciom (nobliście Robertowi Kochowi oraz rzeźbiarzowi Marcinowi Rożkowi - oba w Wolsztynie). Perłą na tej zabytkowej mapie jest oczywiście słynna wolsztyńska Parowozownia.

Lasy, jeziora, kanały Obry i urokliwa rzeka Dojca, pomnikowe aleje i zabytkowe pałacowe parki, tereny chronione przyciągają do tego regionu miłośników przyrody, zwłaszcza tych, którzy cenią ciszę i wypoczynek na łonie natury. Dość rzec, że ponad 37% powierzchni gminy zajmują lasy, a krajobraz urozmaica aż osiem jezior. Bardzo interesująca jest przepływająca przez gminę rzeka Dojca, malowniczo wijąca się wśród lasów i łąk, która w rynn timer wolsztyńskiej łączy ze sobą jeziora Wolsztyńskie i Berzyńskie. Wciąż rozrastająca się infrastruktura turystyczna, w tym ścieżki rowerowe oraz przystanie dla wodniaków sprawiają, że wypoczynek na ziemi wolsztyńskiej z roku na rok staje się coraz atrakcyjniejszy.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Partnerskie kontakty Wolsztyna z miastami i gminami w innych krajach mają długoletnią tradycję. Międzynarodowa współpraca rozwija się w wielu dziedzinach – począwszy od wymiany młodzieży i grup sportowych poprzez spotkania samorządowców i przedsiębiorców po współpracę działaczy organizacji społecznych.

WSPÓŁPRACA Z LÜBBEN

Najdłuższe kontakty Wolsztyn utrzymuje z niemieckim miastem Lübben – ich początki sięgają 1990 roku. Podobieństwo oraz bliskość obu miast (ok. 180 km) sprzyjają wielorakim wspólnym działaniom. Podczas obchodów 15-lecia podpisania umowy o partnerstwie między Wolsztynem a Lübben w 2008 roku, otwarto plac przy ulicy Wodnej, który nosi nazwę placu Partnerstwa Miast.

WSPÓŁPRACA Z MAASBREE/PEEL EN MAAS

Do nawiązania pierwszych kontaktów z holenderską gminą Maasbree przyczyniły się znajomości i kontakty osób prywatnych, przede wszystkim rzemieślników. Zaowocowało to podpisaniem wspólnego porozumienia o partnerstwie. Na znak przyjaźni pomiędzy Wolsztynem i holenderskim miastem Maasbree na Rynku odsłonięto pomnik w kształcie spletanego węzła, autorstwa japońskiego rzeźbiarza Shinkichi Tajiri. W wyniku połączenia Maasbree z kilkoma innymi gminami holenderskimi, powstała nowa gmina o nazwie Peel en Maas, która kontynuuje stosunki partnerskie z Wolsztynem.

WSPÓŁPRACA Z BAD BEVENSEN

Otwarcie granic ułatwiło nawiązanie współpracy pomiędzy mieszkańcami Wolsztyna a Ziomkostwem Heimatkreis Wollstein e.V. z Bad Bevensen w Niemczech. Zawarta w 2002 roku umowa o partnerstwie między Kołem Ziomków a Muzeum Roberta Kocho zacieśniła te kontakty. Doskonałym ich przykładem jest wieloletnia pomoc Koła Ziomków dla wolsztyńskiego szpitala, a także odbudowa i remont muzeum noblisty oraz odrestaurowanie zegara i dofinansowanie wymiany dachówki na wieży dawnej świątyni ewangelickiej, obecnie kościoła pw. Wniebowstąpienia Pańskiego.

WSPÓŁPRACA Z DOMONT

Współpraca z podparyskim miastem Domont została zainicjowana w 1996 roku, choć umowę partnerską podpisano kilka lat później. Na pamiątkę tego wydarzenia zasadzono dąb na wolsztyńskim Rynku. Współpraca obejmuje wiele dziedzin - m.in. wzajemne promowanie swoich miast, wspieranie działalności różnych stowarzyszeń, rozwijanie wymiany kulturalnej, turystycznej oraz ekonomicznej. Warto wspomnieć też o kontaktach, jakie utrzymują ze sobą kluby Rotary z obu zaprzyjaźnionych miast.

WSPÓŁPRACA Z NEUNKIRCHEN

Od 1986 roku Neunkirchen utrzymuje kontakty partnerskie z miastem Lübben i to właśnie dzięki pośrednictwu władz tego miasta doszło do nawiązania współpracy z Wolsztynem oraz podpisania porozumienia o sportowej współpracy między Neunkirchen a Wolsztynem. Jego głównym celem było wspieranie wymiany sportowej młodzieży. A że w latach 2008- 2010 ta współpraca rozszerzyła się także na inne dziedziny, wkrótce podpisano umowę o partnerstwie miast.

WSPÓŁPRACA Z LITYNIEM

Najkrótszą współpracę partnerską utrzymuje Wolsztyn ze wschodnim sąsiadem – ukraińskim Lityniem, stolicą rejonu lityńskiego wchodzącego w skład obwodu winnickiego. Umowa o przyjacielskich stosunkach między miastami została podpisana w 2011 roku i ma na celu wspieranie obustronnych kontaktów. Dotyczą one w szczególności kultury, sportu, edukacji, zdrowia, spraw socjalnych, ochrony środowiska, wymiany młodzieży, współpracy stowarzyszeń oraz wymiany doświadczeń samorządowych.

Wolsztyn

pełną parą!

Urząd Miejski w Wolsztynie
i Gminne Centrum Informacji
ul. Doktora Kocha 12a 64-200 Wolsztyn
www.wolsztyn.pl; fb.com/gciwolsztyn

Zakup regionalnych pamiątek:
Sklep MASTER, ul.5 Stycznia 39, Wolsztyn
Gminne Centrum Informacji, ul. Doktora Kocha 12a, Wolsztyn

Koncepcja cyklu folderów „Wolsztyn”: Katarzyna Jęczmionka

Tekst: Anna Plenzler, Danuta Sawicka

Zdjęcia: Aleksander Żukowski, Jerzy Hirowski, www.fotoiks.pl, archiwum UM Wolsztyn, archiwum Muzeum Regionalne w Wolsztynie, www.pixabay.com, www.libro.poznan.pl

Opracowanie graficzne: www.libro.poznan.pl

Wydawca: www.libro.poznan.pl

ISBN 978-83-63902-24-7